

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональна політика сталого розвитку туризму
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Туризмознавство
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 242 Туризм
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: магістр
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
туристичного, готельного та ресторанного
бізнесу

Протокол № 09 від червня 2021 р.

м. Запоріжжя 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>Регіональна політика сталого розвитку туризму, варіативна частина, цикл професійної підготовки</i>
Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський) рівень</i>
Викладач	<i>Шелеметьєва Тетяна Вячеславівна, доктор економічних наук, професор</i>
Контактна інформація викладача	<i>061-769-84-03, 0973666554 t.shelemetieva@gmail.com</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	–
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин - 120, кредитів - 4, лекції - 14, практичні - 28, самостійна робота - 71, індивідуальне завдання – 7, вид контролю - залік</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити навчальної дисципліни: «Туристичні ресурси України», «Рекреаційна географія», «Ринок туристичних послуг», «Правове забезпечення діяльності в туристичній індустрії». Постреквізити навчальної дисципліни: Дисципліна, для вивчення якої є обов'язковими знання, здобуті при вивченні цієї дисципліни – «Логістика в туризмі», «Стратегічний менеджмент в туризмі».	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:</i> загальні компетентності: здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності; здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі; здатність розробляти проекти та управляти ними; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. фахові компетентності: здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації; здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях; здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду; здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку. Очікувані програмні результати навчання: 1. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації. 2. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості. 3. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності. 4. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.	
4. Мета вивчення навчальної дисципліни	
Формування загальних і фахових компетентностей у майбутніх фахівців в сфері туризму та рекреації, теоретичних знань і практичних вмінь щодо складання планів розвитку туризму у регіоні шляхом дослідження особливостей ресурсного забезпечення регіонального розвитку туризму, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	
5. Завдання вивчення дисципліни	
Методичні – ознайомлення студентів з концептуальними засадами формування ринкового механізму регіональної політики в сфері туризму за моделями економічного зростання і сталого розвитку в умовах конкурентного середовища.	

Пізнавальні – формування світогляду майбутнього фахівця щодо розгляду туризму як складної системи в єдності соціальної, економічної та екологічної компонент, подальший генезис якої базуватиметься на засадах сталості.

Практичні – набуття професійних знань щодо визначення стратегічних орієнтирів сталого розвитку суб'єктів господарювання у сфері туризму та рекреації, відповідного інструментарію формування стратегій з урахуванням реалій сучасного стану туристичного бізнесу регіону та України.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи регіональної політики сталого розвитку туризму

Тема 1. Поняття «сталий розвиток»: історія, теорії та принципи.

Сталий розвиток як нова перспектива людства. Сталий розвиток. Фактори сталого розвитку. Передумови і закономірності переходу суспільства до моделі сталого розвитку. Класифікація концепцій сталого розвитку.

Тема 2. Регіональна політика у сфері туризму.

Регіональна політика як основа управління регіональним розвитком. Державна регіональна політика. Соціальна політика. Податкова політика. Трансфертна (бюджетна) політика. Тарифна (цінова) політика. Інвестиційна політика. Кредитна політика. Сутність, завдання та засоби реалізації регіональної політики у сфері туризму. Розвиток регіонального туризму в країні. Соціально-економічний регіон. Туристичний регіон.

Тема 3. Концепція сталого розвитку туризму.

Складові концепції сталого розвитку. Сталий туризм: основні передумови, концепції та стратегії. Показники сталого розвитку туризму.

Змістовний модуль 2. Реалізація регіональної політики сталого розвитку туризму

Тема 4. Управління сталим розвитком туристичної дестинації.

Сутність і значення сталого туризму. Принципи сталого розвитку туристичної дестинації. Концепція допустимого навантаження на туристичну дестинацію.

Тема 5. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму.

Основні підходи до розробки регіональних програм розвитку туризму. Концептуальні засади планування розвитку туризму. Методи планування та прогнозування розвитку туризму.

Тема 6. Роль туристичних інформаційних центрів (ТІЦ) в регіональній політиці сталого розвитку туризму.

Сутність, діяльність та послуги ТІЦ. Туристичні продукти ТІЦ. Світовий досвід діяльності туристичних інформаційних центрів. Вітчизняна практика діяльності туристичних інформаційних центрів.

Тема 7. Проблеми та перспективи реалізації політики сталого розвитку туризму в Україні та регіонах.

Аналіз стану регіонального середовища. Аналіз негативних чинників, що стримують забезпечення сталого розвитку в Україні та регіонах. Стратегія розвитку туризму Запорізької області.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Поняття «сталий розвиток»: історія, теорії та принципи.	практичне	2
2.	Поняття «сталий розвиток»: історія, теорії та принципи.	Лекційне, практичне	4
3.	Регіональна політика у сфері туризму.	практичне	2
4	Регіональна політика у сфері туризму.	Лекційне, практичне	4
5	Концепція сталого розвитку туризму.	практичне	2
6	Концепція сталого розвитку туризму.	Лекційне, практичне	4
7	Управління сталим розвитком	практичне	2

	туристичної дестинації.		
8	Управління сталим розвитком туристичної дестинації.	Лекційне, практичне	4
9	Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму.	практичне	2
10	Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму.	Лекційне, практичне	4
11	Роль туристичних інформаційних центрів (ТІЦ) в регіональній політиці сталого розвитку туризму.	практичне	2
12	Роль туристичних інформаційних центрів (ТІЦ) в регіональній політиці сталого розвитку туризму.	Лекційне, практичне	4
13	Проблеми та перспективи реалізації політики сталого розвитку туризму в Україні та регіонах.	практичне	2
14	Проблеми та перспективи реалізації політики сталого розвитку туризму в Україні та регіонах.	Лекційне, практичне	4

8. Самостійна робота

Самостійна робота – це вид розумової діяльності, за якої студент самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує практичне питання, тему, вирішує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, на лекціях, 14 практичних занять. Її головною метою є формування самостійності суб'єкта, що вчиться, формування його вмінь, знань і навичок. Здійснюється вона безпосередньо через зміст і методи всіх видів навчальних занять. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів, регламентується робочим навчальним планом. Згідно навчального плану на самостійну роботу з курсу «Регіональна політика сталого розвитку туризму» відведено 71 академічна година.

Завдання до самостійної роботи мають унеможливити механічне заучування студентами фактичного матеріалу або поверхове знайомство з явищами та процесами. Для отримання позитивної оцінки студент повинен не просто продемонструвати володіння певним обсягом знань, а й уміти розв'язувати певні елементи наукових проблем, аналізувати та систематизувати отримані дані, знаходити оригінальні рішення на підставі самостійно здобутої інформації, формулювати та відстоювати власну точку зору. Йдеться передусім про самостійне опрацювання навчальної, наукової та довідкової літератури. Обов'язковим елементом цієї роботи студентів є ведення записів (допускається й електронний варіант або презентація). Це сприяє кращому засвоєнню фактичного матеріалу, дає можливість зберегти його в зручному для використання вигляді. Рівень виконання студентом самостійної роботи враховується при виставленні підсумкової оцінки за змістовими модулями навчальної дисципліни.

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/node/7904> (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
- відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) – ідентифікатор 243-212-9214 (один раз на тиждень);
- листування за допомогою електронної пошти t.shelemetieva@gmail.com (за потреби кожного дня);

- відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);
- спілкування телефоном (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на практичних заняттях, самостійну роботу, індивідуальну роботу. Рубіжний контроль проводиться у вигляді модульної контрольної роботи (тести).

Підсумковий контроль знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу. Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми.

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Лекції	9 (3 лекції*3)	Лекції	12 (4 лекції*3)
Практичні	30 (6 прак.зан*5)	Практичні	40 (8 прак.зан*5)
Контрольна робота	30	Контрольна робота	30
Самостійна робота/Ідз	21	Самостійна робота/Ідз	18
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на залік і скласти усно мінімум 2 питання за переліком та виконати тести. В такому разі бали за підсумковий модульний контроль (максимум 100 балів) та бали, які отримані на заліку (максимум 100 балів), підсумовуються та діляться на два.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІКУ:

1. Три питання потребують змістовної відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 30 балів за кожне питання).

30-27 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

26-20 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

19-10 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

9-0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

2. Правильна відповідь на **10 тестових питань** оцінюється в **4 бали** кожна.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних та рубіжних робіт, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для заліку	
90 – 100	A	зараховано	відмінно - повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
85-89	B		дуже добре - недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C		добре - недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D		задовільно – засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60-69	E		достатньо - засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно – не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно – не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

10. Політика курсу

Політика відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента). Відвідування занять є обов'язковим компонентом в системі вивчення курсу, набуття загальних та фахових компетентностей (відвідування лекцій та практичних занять). Самостійну роботу студент виконує у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>). За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle). Політика дедлайнів. Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання

норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел у проектних завданнях.

Політика дотримання прав та обов'язків студентів. Права і обов'язки студентів відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»

(https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».